

Güneyden yeni sönmüşlüğe Ece Ayhan. Üzün bir boy dinlenmesi çok iyi gelmiş. Son doktor deravlenmelerinde de korkulacak hiç bir şey çıkmamış. Heri tabii olanakları ve dostlarını sevence destekle sağ-
lığa kavuşması mutlu etmiş olsa, vasesi duyulmamış. Dedik ki «İla-
hın olukına karşı da ürgülenebiliyorlar. Ne var ki, kanileri de sapma
kadar insanın bir dayanırmayı kolaylıkla karşılayabiliyorlar. Hırlarının in-
sani uyarısına düşerimneler! İyten bile değil. Şaşıık kimselerinin da-
ha önemli kavrandır var, onur diye bir şey var oruçun. Şevk dest
sevenliğinin yanında, insanlığa yakışmayan gaddarlıklarla kurslayış-
tım da söyleneliydi. Çok yor, çok dar günler geçirdim. Aç kıldım, pa-
rasi kıldım, burunları kıldım. Ben ki toplumun ve insanın labirentle-
rinde çok yeye rastladım sanırım. 77'den sonra rastlamadığına rast-
ladım. Görmedimmiş zindan ve yuvarım. Olanı biseden etkilendim el-

hette, erklenençüğü de... Ökeli idareci duruşu vardı. Ben Ayhan'ın, neyse dedi, bir süre sustu. Sonra, Zühtü'ye (ki o da operatör Gazi Yapar-
g'ın kendisini nasıl amelîyat ettirini, hastanede olanları, sanki başka-
sının bapından geçen yerleşik gibi, giberek, şakalar yapıparak anlatmaya
başladı. «Korkma deyimli doktor, filmlerin habisi değil, selim bir ilandır.»
O da hemen yazmış defterine «Merhaba Selime Hanım!» Ondan sonra
olanları hep yığışığa karıştırdı. Ne dikeysin yazmış defterlerine. Evet
şimdi tam yedi defteri var, yığışığa bana. Zühtü hastanadaki ve ilaki
yerlerdeki bilmeyi ve gözetimlerini günü gününe geçirmiş bu defterlere.
Günlik mi diyecekmiş, maye güzel anlamdaki günlük değil bunlar.
Kapak kapak zelişigini bir şeyler yazmış. Yahut yazınmış, bir şey-
ler de kalmış. Ziyaretine gelenleri adları, usuna geliveren tımcılar,
kâğıtlardan almışlar, ana mekrop yazmışlar, vazoda bir çiçek resmi, bir
dışın çalıvermiş işlere harışın, kendi çeliki kırkılır... Bak dedi:
«İyilere bilmeyi ne kadar da insan beyhile benziyor.»

Çok alın derinlerdi bunlar. Hastane kokusu silinmiş berberilerden. Görseniz hangi çocuk yapmış bütün bunları diye sorabiliriz. Değil ki Ece Ayhan "Bu günışikleri beşimle göre yazmış, yayımlanmış diye değil." Ne olurmuş, gene de itibarlı sakıncacılar onları. O sayılarda biriktirilmiş gerçeklerin bir bir yayımlanacak. En sonunda, Ece Ayhan'ın buharı, onun silinmiş bir belgedir bunlar.

Nüchüm şimeli Gazat Yollarının bu defterlerden ilâretler ek yazıyor. Vukûliyle Gûrûn'ile Bârenda arasındaki bir kâdems yurunda gormuş bu yollar. Kâlede tek bir kapı var. Yalnız o kapıdan çıkılıp, ince bir yoldan geçilerek Tokluna Çay'ından su alınabiliyor. Gazat yoldu, işte e yoldu adı. Tophuna ve hayusa açılan bir yol bu.

Kurtarılan Yusuf Kemale ve Edip Cansever'e verdiği teşekkürlar da "Benim de oval yollarım vardır" diye yazan Ece Ayhan. Tüm güd. denkilardan bu "oval yollara" kurtarılışını anı. İkinci bu Gürün anısına yazılacak sonra da romanın başlayacak.

Bir çözümlenmiş adı da *Hindüvenliğiz Livası*. Hindüvenliğiz livası adı bugün Bursa'da değişmiştir yec. Dofayusyla Ece Ayhan, Ömer Lütfi Barkınan yakında yayımlanarak *Hindüvenliğiz Livası* adlı kitabıyla çok okuyuculara ulaşacaktır.

[illegible]

Söz kendi şifından açılırsa, biliyor musun şudun, özellikle gençler için bu kitapları çok yararlı bulgılarında, *Yort Sasul* an çok satılan bir kitapları arasında oldu. İsmimide, doğru mu dedi. Gerçek şifalı, bunu söyletince çok sevindi. Elmasrmenlerden yakındı. Bir deneyimini, *Yort Sasul'u* onun ayırdığını sanmış. Oyna dedi bu sözükler Tamas Eñre'de var.

Port Sine'dan ne anlama geldiğini çok künseden merak ettiğini biliyordum. Bugün dinlendide «savul» kullanıldığını halde «yort» kullanılmıyor. «Yort» eski Anadolu Türkçesinde yurteb'ülün gelen bir emir ibyidi. Sözcüklere bakarsanız, yortman, koymak, dümenin pul yurmak, se bir söylemek gibi anlamlara geldiğini görürsünüz. O sözde yalare Yü. mes Ezme değil, eski orak ve yarımlara çaga kullanılmıştır. «Yort savul» daha doğrusu «savul, yort» ise eski bir deyimdir. Bir zamanlar tırbatı geçiren, «savul yort» diyerek hadı koyar, uzaktastırarlardı.

"Anadolu'nun en güzel yerleri, bu toprakların en değerli yerleri," dedi Rıza Ayhan. "Elbette bu önemli kıtelerinde Anadolu'nun ota çabası. Şöyle bir şey okumak için eski bir metinde, şimdi ki bu hayatımızın en güzel yerleri, en güzel yerleri. Kendi padişahı, padişah kızı, oğru. Ama kim bileydi, çarın padişahı, çarın ailesi... Tarihimize, tarihteki insanlara yabancılaşmış. Bu yabancılaşma alfabe değişiminden beri geliyor. Yeni yazı sistemi bile insanlar için yeni bir tarihtir. Tarihimize yabancılaşmışız için, bugün ki bu olaylar bizim için en güzel yerleri."

Konşenimlerin bu arada tarihini ayrıntıdaki ekleme, tarih motiflerinin içinde nasıl yer almaya başladığını gördük. Çeşitli örnekler sıra-
lıdır örnekte; Yabancı Kızlar, Nâzım Hikmet, Mithat Berk, Hâkim Ya-
vuz v.b. eserlerinde tarih motifleri ilginç bir şekilde konmuş olabilir.

Söylm her zamanla çoğalmış, savundu Eco Ayhan, «Söylimdeki söz ötekiler çok anlamlıdır dedi. Söylime iki, üç, dört anlamı atlatılır. En önemli nokta budur. Herkes ilk anlamı kaplamamış, gerideki ötekî anlamı, ya da anlamları da görmek. Bir de bütün anlamları oluşturan bir çekirdek, bir anlatım vardır, onu gövdesinde tutmuş, şüari anlatım kavramına birleştirir bütün bu anlam perspektifleri oluşturur. Bu perspektiflerde yalnız birine takılıp kalmak, bir filme yansıtmak görmek işidir, yamur iseniz. Kimseler öyle yapmazlar, filme ortamda girmeyen ve bütünsel de çözümler. Her şüari içeren bir filmidir, Birkaç söz, cümle, o söz ötekilerin de yalnız birer anlamına takılıp kalmak yamur yağmura saptır.»

Sesin altında serbestken var mı? dedim, elette yok, diyd. Klastk anladm serbestim deildi. Eee Ayhan. Gery Ahmet Hasm'n sidersini sever, ehrya benzetir onlar. Fakat onun siliyle Ahmet Hasm'n sili aramsa hic bir akrabalik kurulmase.

Gerçekleştirilmiş mi? O da dem. Ece Aylan ruhsal olarak simgeleri çok iyi bilmesine karşın bilginin ile Allah'la kurmaya çalışıyor. Simgelerin kendileri değil doğuştan öğenidir insan için. Bir sünce Anadolu'da

Bu işte tam Amerika'da böyle türlü oluyor. Singelerde bir alışkanlık-
lık vardır. Ne kadar, hangi cinslerden doğdukları şüphe ilgilil olabilir.
Büyük altından değil servise bitirilen pete onun gibi. Çerçevesizdir.
ten o denli uzaktır ki, oranda ressam Salvador Dali'yi hiç sevmez. Sar-
latın bulur onu. O der, "Sonra ne olduğunu değil, ne olduğunu çok
iyi bilir ve düşünür day eder insanlarla. Oysa dünya o noktaya gel-
miştir ki, insanın gror geçmeye hakkı yoktur."

Buna karşın İhsan Agha ile yarımkar kendinden önce yazılan tüm şiirleri yok saymıştır. Öyküye ilk şiiri sanki kendil yazmışmış gibi davranmıştır. Öyküsünde, kahramanlığı bulmuş olarak en azı indirgemiş iştirade, İhsan öyküsünü okuyanlar muhtemelen şüphelenirler. «Şiirinizi gül kurutur atılır» diye bir dize söyleyecekten bir ozan, öyküsünü okunaklı. tevdi daha uclar söyleyebilirler.

Halık esprisiz, Halık esprisizden gelen yağrışınlar büyük röl niyar
Ece aydınları slirinde O, buğazkılı ve düşünk dillimize hep kenetli bir espris
aydınlarından bekler. Bir şey yaladukun ne kaçırma ve bağlar sürün onun
etrafında örmeye. Örneğin evde bir merinde «Bak bre çirkin!» diye bir
kesimene görünüşle değil mi, hemten onu zihnele not eder. Bu katiptan
bir süre doğuğunkler. Dolayısıyla en iyi zihnelelisidir şairimiz.

Yahya Kemal'in şiir yazışları arasında kendisi şiirin dışındaki şiirleri ne den-
 anırsanız, Türk ve dünya şiirini düşünyle ve haykünüyle en iyi
 bilen biridir. Güzel ve perspektifli şiire her zaman yaygındır. Re-
 perspektifli şiiri şiirde de perspektifli olmalıdır, der. Nâzım'ın
 buhar Yahya Kemal'den de birçok düzeyi ezbere okuyabilir.

Evet, belçemenin de belçemenin de Bee Ayhan şüri diye bir şey
oldu hakkında yazmışsınız, ve özünülgayle öykünerizliyle bemen gö-
rürsünüz. Bu şüri anlamak, onun zevkine vurmak için tüm kollarını
sırmakla ayvırlanır gurehcektir. Belki biraz çocukla olarsınız, onun
mizahla zihinsel olacaksınız.

Yazın bu şişler benim şiir anlayışına uymasalar bile, onun şiir anlayışına uymadığından dolayı bir zaman rahatsızla konuşuyorum. Edebiyatla Dünya görüşlerini benzerlik gösterir, kimisi de uymaz. Benim için insanlık sevgisi vardır. Yazın ve sanat konuşma biçimi değil, bu, anlatır diye sürebilir.

...anlayışlarının neymiş dediğim az yukarıda. Ama bu onun şairi-
...anlayışına çalmakla beni almıyorsa. Başgidenim şairleri az de-
...Her neyse işleri baharın onun şairliğinde. Örneğin Ergin
...bir anımı vardır benim. Olay 1950'lerde bizi Salıhaş Çarşı-
...ya girdi. Bir yıl çarşıda Ergin ile oturuyorken hasta olduğu bel-
...bir anımı geldi ve bana "Eski harflerle Kulp Ağrısı var mı?" diye
...bir soru soruldu bizi, sorunun dayanağı, o anda soruya harba-
...bir soru olmaktan çıkarmıştı. Şairlerin birdenbire bir şairi üsteliğine
...bir de de çarşının görüldüğü. Ergin bunu sırtından her-

İsmi de yerece yazdı mı bilmiyorum. Ama Ece Ayhan'a anlatmış ol-
larsak, Zira Devlet ve Tabiat'daki yarı-çiftlerden birinde o soru iş-
lemi olduğu gibi buldum. Şifresi bu denli yakışan bir şifreyi ka-
nıyarak bulmuş Ece Ayhan, helal olsun.

Hak, der Ece Aylan: «İlham Umanbaş, *Bir Bakışta Kedi Karo*»
ki dokuz şairini besteledi, şimdi onu dinletelim sana.» En zih-
sel, en soyut şiirini de yapan bu yazarın ancak İlham Umanbaş'ın
bir müziyeninle besteleyebildiği diye düşünüyordum. Değişik besteleri ve
diğer Umanbaş'ın Atonal müzik denemeleri yapmıştır. Bu denemeleri
daha önce bildiğinden Ece Aylan'ın yeni yaptığı besteleri yadıgumad-
dım. Müzik şiirle iyi bağdaşmıydı. Şarkıları opera sanatçısı Met-
fizu söylüyordu. Atonal müzikten çok bir deneyce! müziği Umanbaş
yapmıştı.

Soyut şîr dedim onun şîrlerine. Oysa o şîrlerinin soyut olduğu kâhâl etmiyor. «Soyut şîr deyince soyut resmî hatırlıyorlarmış. Soyut resimde figür yoktur, benim şîrimde figür vardır,» diyor.

[illegible][illegible]

Kemal der ki, dedi, rindin beldiy karsı kayıtsızlığı yınur alarız varılır. Ama bir kıl dedüñ ki, Zamanınız da vamaçaz deñil. Her tütür beldiy karsı kayıtsız deñilür. Elbette bir tepkiniz olmañtır.

Yeni Türkçeyi biliyor musun? dedim. «Şer beş yılda dedim denirdiydin. Türkiye'le bir umuşun seriyimni küçaklayını biliyendin. Ancak şindilerde bekahıyurum derlere. Gengenle Mu rathu Moogan'a, Ater Yaru'n okudun.»

Ece Aylmaz Ortaköy'ü Başar: Köprüsü'ne bakanı sestiz ve dost bir
evde oturuyor şimdiki. Kendisini ormanda ziyaret ettirir. İyisizdir, soğuk
ıyır, yeni anıyılar kındeyir. «Halk kendi şirineci kendi yaratmış bze-
ri unuaklar nğında toplanmaya başlanıyor», demeli dala öncelir. Ve
«halk diyardı, hangi kaynaklara jıldireleğini biliyor.» Bu halk için söy-
leyecek dala pek çok şeyleri olmalı Ece Aylmaz'ın. Ona başarılı, güzel
günler dileyelim ve bekleyelim.